

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
Φορμίωνος 83, Καισαριανή, τ.κ. 161 21. Τηλ. 210-7224123 fax.: 210-7223584
(Internet) <http://www.imkby.gr> - (e-mail) info@imkby.gr

Αριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/549 Έν Καισαριανῇ τῇ 12ῃ Ἰουλίου 2019

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2 0 2α

Πρός
τούς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καί Αίδεσιμ(ολογι)ωτάτους Πρεσβυτέρους
τούς Ἱεροκήρυκες καί τούς Ἐφημερίους
τούς Ἱερολογιωτάτους Διακόνους
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ

Παρθένος Μαρία
Εὐα - Ἐκκλησία

Στήν ἀνά χεῖρας Ἐγκύκλιό μας ἀναφερόμαστε στό πρόσωπο τῆς
Παναγίας Μητέρας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ κατά τήν νοητική καί
θεματική ἀντιστοίχιση τῶν ὄρων Παρθένος Μαρία – Εὐα- Ἐκκλησία μέ

άφορμή τήν ἐκκλησιαστική περίοδο τοῦ Δεκαπενταυγούστου διότι στό κέντρο τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῶν πιστῶν εὐρίσκεται ἡ Παρθένος Μαρία.

* * * * *

Πλῆθος ἐγκωμίων, συμβόλων καί εἰκόνων τῆς ἱερᾶς ἱστορίας τῆς σωτηρίας ἐξυμνοῦν καί προβάλλουν τό σεβάσμιο Θεομητορικό Πρόσωπο, τήν Παρθένο Μαρία, τήν διακονία Της γιά τήν λύτρωση καί τήν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων ὡς Μητέρα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καί τήν προσφορά Της στό ἀνθρώπινο γένος.

Μεταξύ ἄλλων εὐφημιῶν καί ἐγκωμίων διαπλέκονται δύο θεολογικά θέματα πού διατυπώθηκαν ἀπό τήν ἀποστολική ἐποχή καί σχολιάζονται καί ἀναπτύσσονται στούς ἐορταστικούς λόγους καί στούς ὕμνους τῆς θείας λατρείας τῆς Ἐκκλησίας μας κατά τούς αἰῶνες πού ἀκολούθησαν. Τό γεγονός αὐτό ἀποδεικνύει, ὅτι τά θέματα αὐτά ἔχουν σφραγισθεῖ μέ τήν αὐθεντία τῆς Ἐκκλησίας καί ἔχουν καθιερωθεῖ στήν ζωή καί τήν θεολογία της, ὡς ἐκφράζοντα τήν διδασκαλία καί τήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας μας γιά τήν Παρθένο Μαρία, τήν Μητέρα τοῦ Θεοῦ.

Τό ἕνα θέμα εἶναι ἡ ἀντίθεση τῆς Προμήτορος Εὐας καί τῆς Παρθένου Μαρίας καί συγκεκριμένως ἡ ἀνυπακοή τῆς Προμήτορος Εὐας καί οἱ συνέπειες της καί ἡ ὑπακοή τῆς Παρθένου Μαρίας καί οἱ συνέπειές της.

Ἡ ἀνυπακοή τῆς Προμήτορος Εὐας, ἀπογύμνωσε τό ἀνθρώπινο γένος ἀπό τά χαρίσματα τῆς ἀρχεγόνου δικαιοσύνης καί εἰσήγαγε στήν ζωή τοῦ ἀνθρώπου τόν πόνο, τά δάκρυα, τόν κόπο καί τέλος ἄνοιξε τήν θύρα γιά νά ὀρμήσει ὁ θάνατος ὄχι μόνο κατά τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀλλά καί κατά τῆς δημιουργίας πάσης πού κατά τόν ἀπόστολο Παῦλο «*τῇ γάρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλά διὰ τόν ὑποτάξαντα, ἐπ' ἐλπίδι*» (Πρός Ρωμαίους η', 20). Παρασυρόμενη ἀπό τόν Διάβολο δέν

ἔλαβε σοβαρά ὑπ' ὄψιν της τήν ἐντολή καί προειδοποίηση τοῦ Θεοῦ «ἀπό δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ· ἢ δ' ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε» (Γενέσεως β', 17).

Ὁ Διάβολος ἐκμεταλλεύτηκε τήν ἀπειρία καί τήν ἐπιπολαιότητα της καί τήν ἔπεισε νά παραβεῖ τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ. Ἡ παράβαση τῆς ἐντολῆς ὅμως ἐπέφερε ὀλέθρια ἀποτελέσματα στήν ὑπαρξιακή κατάσταση τῶν πρωτοπλάστων πού ἐξαπλώθηκε κληρονομικῶς σ' ὁλόκληρο τό ἀνθρώπινο γένος. Ὁ ἄνθρωπος ἀπώλεσε τήν ἀρχέγονη κατάσταση καί εὐρέθη στήν κατάσταση τῆς πτώσεως μέ τά χαρακτηριστικά της πού ἐπηρέασαν ὁλόκληρο τό ἀνθρώπινο γένος. ὥστε, ὅπως «δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον » (Πρὸς Ῥωμαίους ε', 12)

Ἀντίθετα ἡ ὑπακοή τῆς Παρθένου Μαρίας ἐκφράσθηκε στόν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ πού τῆς ἀνακοίνωσε ὅτι θά συλλάβει καί θά γεννήσει τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ, λέγουσα : «ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος» (Λουκᾶ α', 38). Δέχθηκε δηλαδή νά συνεργήσει στό μυστήριο τῆς σωτηρίας, ἀπολυτρώσεως, ἐλευθερίας καί ἐξιλασμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους πού πραγματοποιήθηκαν ἀπὸ τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ καί Υἱό τῆς Παρθένου Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό.

Ὡστόσο ἡ Παρθένος Μαρία εἶχε καλλιεργηθεῖ μέ τήν προσευχή της, τήν μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καί ἀπὸ τήν εὐσέβεια τοῦ οἰκογενειακοῦ καί συγγενικοῦ περιβάλλοντός της ἀναμένουσα τήν

πραγματοποίηση τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Θεοῦ γιά τίς ὁποῖες δέν ἀμφέβαλλε ὅπως ἀμφέβαλλε ἡ Εὐα. Τοῦτο διαπιστοῦται στόν Ὑμνο πού ἀνέπεμψε μετά τόν Εὐαγγελισμό

«Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου, ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί· ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν· καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς, πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα» (Λουκᾶ α', 46-55).

Σ' αὐτόν συμπυκνώνεται ὅλη ἡ θεολογία τῆς μεσσιανικότητος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Ἡ ὑπακοή τῆς Παρθένου Μαρίας ἐπισφραγίσθηκε μέ τὴν ὑπακοή τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ πού ἔγινε καὶ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέ τὴν ὑπακοή Του στό θέλημα τοῦ Θεοῦ ὅπως ἐκφράσθηκε στήν Γεθσημανή μέ τὰ λόγια Του, ὅπως διασώθηκαν ἀπὸ τοὺς Εὐαγγελιστές

«Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ ἐὰν μὴ αὐτὸ πίνω, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου» (Ματθαίου κστ', 42)

«Ἀββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· παρενεγκε τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλ' εἴ τι σύ» (Μάρκου ιδ', 36)

«Πάτερ, εἰ βούλει παρενεγκεῖν τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω» (Λουκᾶ κβ', 42)

Ἔτσι ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός ἔγινε ὁ δεύτερος Γενάρχης τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὅπως θεολογεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀπό τόν ὁποῖο κατάγονται οἱ πιστοί, τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, οἱ μαθητές τοῦ Κυρίου

«Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ, οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου» (Πρὸς Κορινθίους ιε', 47-49).

Μέ τὴν πίστη στὸν Ἰησοῦ Χριστό καὶ τὴν ἐλεύθερη καὶ ἐκούσια συμμετοχὴ τοῦ ὁ ἄνθρωπος στά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας δικαιώνεται καὶ σώζεται ἀποκαθίσταται καὶ δοξάζεται

«Οὓς δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε, καὶ οὓς ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν, οὓς δὲ ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε» (Πρὸς Ρωμαίους η', 30)

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐξηγεῖ τίς συνέπειες τῆς ἀντιθέσεως τῆς παρακοῆς τῶν Πρωτοπλάστων Ἀδάμ καὶ Εὕας καὶ τῆς ὑπακοῆς τῆς Μαρίας καὶ τοῦ Χριστοῦ. Ἡ παρακοή ὁδήγησε στό θάνατο ἐνῶ ἡ ὑπακοή στήν ζωή. Ἔτσι ἡ Παρθένος Μαρία ἔγινε καὶ μητέρα τῇ Ζωῆς δηλαδή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πού εἶναι ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων

«Ἐν αὐτῷ (ἐν. Ἰησοῦ Χριστῷ) ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων» (Ἰωάννου α', 4)

β'. Τό ἄλλο θέμα εἶναι ὅτι ἡ Παρθένος Μαρία πού εἰκονίζει τὴν Ἐκκλησία

Τὴν ἀποψη αὕτὴ προβάλλει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης στό ιβ' κεφάλαιο τῆς Ἀποκαλύψεως στό ὄραμα τῆς γυναικὸς μετὰ τοῦ παιδίου καὶ τοῦ δράκοντος

Ἡ γυναικεία μορφή στό ὄραμα παρίσταται ὡς βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ καί μητέρα τοῦ Μεσσίου καί τῶν πιστῶν.

Ἡ γυνή ἐγέννησε τόν ἄρρενα πού συνέτριψε τήν κεφαλή τοῦ δράκοντα κατά τήν προφητεία τοῦ βιβλίου τῆς Γενέσεως: *«αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν καί σύ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν»* (Γενέσεως γ', 15).

Ὁ δράκων ἐμπνέων θυμοῦ μεγάλου καί μίσους ἐπιτίθεται κατά τῆς γυναικός, τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν τέκνων της :

«Καί ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικί, καί ἀπῆλθε ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ καί ἐχόντων τήν μαρτυρίαν Ἰησοῦ» (Ἀποκαλύψεως ιβ', 17).

Οἱ ἀντίθεες δυνάμεις δέν θά παύσουν νά καταδιώκουν τήν Ἐκκλησία καί τά τέκνα της.

Σ' αὐτό τόν ἀόρατο πνευματικό πόλεμο τῶν πονηρῶν πνευμάτων τήν Ἐκκλησία ὀχυρώνει ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός διά τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὥστε νά εἶναι ἀήττητη σύμφωνα μέ τόν λόγο Του *«καί πῦλαι Ἰδοὺ οὐ κατισχύσουσι αὐτῆς »* (Ματθαίου ιστ', 18).

Ὁ πιστός ἀνθίσταται σ' αὐτό τόν πόλεμο φορώντας τήν πνευματική πανοπλία τοῦ Θεοῦ πού εἶναι οἱ ἀρετές, ἡ ἀλήθεια, ἡ δικαιοσύνη, ἡ σύνεση, ἡ προσευχή καί ἡ δέησης, ἡ σωτηρία, ἡ εἰρήνη καί ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ

Ὁ Κύριος ἐνισχύει τοὺς πιστοὺς, λέγοντας *«θαρσεῖτε ἐγὼ νενίκηκα τόν κόσμον»* (Ἰωάννου ιστ', 33) καί ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης διακηρύσσει : *«ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν»* (Α' Ἰωάννου ε', 4).

Μετά πατρικῶν εὐχῶν.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ.